

Spirituele talen (5) – Idealen

- Lezing: Lucas 19:41-48

⁴¹Toen Hij Jeruzalem voor zich zag liggen, begon Hij te huilen om de stad. ⁴²Hij zei: 'Had ook jij op deze dag maar geweten wat vrede kan brengen! Maar dat blijft voor je verborgen, ook nu. ⁴³Want er zal een tijd komen dat je vijanden belegeringswerken tegen je oprichten, je omsingelen en je van alle kanten insluiten. ⁴⁴Ze zullen je met de grond gelijkmaken en je kinderen verdelgen, en ze zullen geen steen op de andere laten, omdat je de tijd van Gods ontferming niet hebt herkend.'

⁴⁵Hij ging naar de tempel, waar Hij de handelaars begon weg te jagen, ⁴⁶met de woorden: 'Er staat geschreven: "Mijn huis moet een huis van gebed zijn," maar jullie hebben er een rovershol van gemaakt!' ⁴⁷Dagelijks gaf Hij onderricht in de tempel. De hogepriesters, de schriftgeleerden en de leiders van het volk wilden Hem uit de weg ruimen, ⁴⁸maar ze wisten niet hoe ze dat moesten doen, want het hele volk hing aan zijn lippen.

Preek

Lieve mensen,

Idealen. Wie heeft ze niet? In je eigen leven. Je ouders schreven je in op de best mogelijke kinderopvang. Bijvoorbeeld vlak bij hun werk. Ideaal! Basisschool, eentje die aansluit bij de opvoeding. Je werkte hard voor je cijfers, zodat je naar de middelbare school kon waar je graag heen wilde. Je vervolgopleiding gaf je kans om iets van je dromen waar te maken. Je ging op zoek naar je ideale partner. En ga zo maar door. En je beseft wel steeds weer en steeds meer dat je je idealen moet bijstellen. Volmaakt wordt het nooit. Maar je streeft natuurlijk naar een leven dat daar dicht bij komt. Dat is in het klein.

In het groot, voor deze wereld, zijn er ook idealen. Deze week gaan we weer naar de stembus. Je stemt op de partij waarvan jij denkt dat die het best aan jouw ideale wereld werkt. Dat kan op een deelgebied zijn. Stikstof en vluchtelingen zijn twee belangrijke issues, bijvoorbeeld. Het kan ook het geheel aan politieke ideeën zijn. Grote problemen moeten opgelost. En de oplossingsrichting is belangrijk. Ook als jouw idealen nog ver aan de horizon zijn. We moeten met elkaar een richting op. Zodat iets van de ideale wereld zichtbaar wordt.

Idealen zijn prachtig als spirituele taal. Een spirituele taal is datgene dat jou helpt om iets van God te ontdekken in je leven. Je ontmoet hem juist in de taal die je aanspreekt. En dat kan zijn in dingen ontvangen. Het kan ook zijn in dingen geven. Dat je door te doen dichterbij God komt. En als het dan over idealen gaat in de kerk, dan hebben we het over Gods nieuwe wereld. Dat je verlangt naar meer van God in deze wereld. Meer barmhartigheid, meer genade, meer verbinding, meer aanvaarding, meer ruimte. En minder manipulatie, minder oorlog, minder verwijdering. In het eerste deel van de Bijbel wordt dat 'shalom' genoemd. Dat betekent vrede. En dat is niet maar de afwezigheid van oorlog. Nee, dat is dat de liefde de maatschappij doordrenkt. Dat welbevinden voor alle mensen tastbaar wordt. En voor de hele schepping trouwens, dus ook voor de dieren, planten en het milieu. Dat is Gods ideale wereld al vanaf het begin.

Ik heb gemerkt dat het ook een lastige taal is. De paar mensen die idealen als voorkeurstaal hadden, hadden hem op een gedeelde eerste plaats staan. Soms met wel 5 andere talen. En bij niemand sprong hij er helemaal uit. Dat het een lastige taal is, blijkt ook uit de respons op mijn vragen. Die was

er niet. Geen probleem natuurlijk, want ik moet de preek maken. Maar het is wel tekenend: het is een lastige taal.

Bij Jezus zelf springt deze taal er juist heel erg uit. Ik vond het moeilijk om een gedeelte te kiezen om te lezen. Want Jezus Christus is precies daarvoor gekomen: Hij is gekomen om Gods ideale wereld te bewerkstelligen. Als iemand de stijl van het Koninkrijk van God vertoont, dan is het Jezus wel. Hij zet zelfs de trend. En zegt het ook telkens opnieuw: het koninkrijk van de hemel is dichtbij. Ik sta voor jullie en kom dat koninkrijk stichten. Vanaf nu wordt alles anders.

Als hij geboren wordt, dan zingt de engelenmacht 'vrede op aarde!' Shalom voor de wereld. Geen oordeel voor de mensheid. En dat maakt Jezus Christus ook waar. Want als de wind van de Geest eronder komt, na zijn doop, dan trekt Hij rond en geneest mensen, haalt mensen die gehaat en verstoten waren weer in de kring. Hij pakt de onderdrukkende macht van de Farizeeën aan. Deelt brood en vis uit als de Schepper zelf. Hij wekt zelfs doden op. In zijn bewogenheid neemt Hij het op voor de zwakken en neemt Hij geen genoegen met onrecht. Zo leeft Hij wat de profeten lieten zien van God. Zó maak je Gods dromen waar.

Hij verslaat de kwade machten. Sterft doordat Hij liefheeft tot het uiterste. En baant zo de weg naar God en naar Gods koninkrijk. Door alle barrières weg te halen en de tegenstander te ontwapenen. Het kwaad heeft niet het laatste woord. Zo leeft onze Heer volgens Gods idealen.

Ik vind de Tempelreiniging, zoals die later genoemd is, een treffend voorbeeld van hoe Jezus idealen nastreeft. Wat je ziet is: handel. Rituelen die diep van binnen moeten komen worden tot economisch verdienmodel gemaakt. Economie en geld is zo ineens belangrijker dan zuiverheid en verbinding. Wat je ook ziet is: gemakzucht. Je hoeft geen offerdier groot te brengen. Ook niet mee te zeulen naar Jeruzalem. En zo koop je je toewijding af. Jezus veegt het Tempelplein schoon en beschuldigt ze van diefstal: een rovershol. Hij pakt misstanden aan en streeft naar herstel van Gods ideaal met de tempel.

En dat doet Hij uit diepe bewogenheid. Hij huilt als Hij Jeruzalem voor zich ziet liggen. De stad gaat hem aan het hart. Hij zou zo graag willen dat de inwoners zicht krijgen op ontferming. Gods bewogenheid, die juist in Hem zelf gestalte krijgt. Maar ze sluiten hun ogen. En de leiders zijn alleen maar aan het discussiëren hoe ze Hem uit de weg kunnen ruimen. Want idealisten zoals Jezus, die zijn irritant. Vooral als je de status quo wilt handhaven.

Als het nastreven van idealen jouw taal is, dan lijkt je hierin op Jezus. Het tekent je grote bewogenheid met deze aarde. Je wilt zo graag Gods liefde, zijn recht en zijn barmhartigheid vorm geven. Je loopt daarin voorop. En je maakt je niet altijd geliefd. Mensen met idealen schudden de boel op. Daar zit lang niet iedereen altijd op te wachten. Ze verzuchten misschien: 'ach, heb je hem weer met zijn gedrevenheid. Heb je haar weer met haar idealisme.' Jezus heeft dat al aangekondigd. Dat je je niet altijd geliefd maakt als je Hem radicaal volgt. En anderen daarmee een spiegel voorhoudt.

Toch wil ik je oproepen om je idealen niet te verliezen. Niet gefrustreerd te raken. De Heer Jezus zag er soms ook geen heil meer in. Hij verzucht het soms: hoe lang moet ik nog met jullie optrekken?! Dan gaat het over zijn leerlingen, die maar niet mee kunnen komen in zijn missie. Of hij is moe en teleurgesteld als de tegenstand zo groot blijkt. Bijvoorbeeld na de onthoofding van Johannes de Doper. Wat Hij dan doet is: bidden. En dat zegt Hij ook als Hij het tempelplein zuivert. Dit moet een

gebedshuis zijn. Als zijn leerlingen een zieke jongen niet kunnen genezen, dan verzucht Jezus: jullie bidden te weinig. (Marcus 9:29) Gebed is het belangrijkste wapen in handen van idealisten. Het zet al jouw acties in het juiste kader.

En besef ook, dat jij de Messias niet bent. Als je mensen niet mee krijgt. Als idealen maar heel langzaam en erg minimaal vorm krijgen. Leef dan ook in afhankelijkheid. Ik las ergens een zin die me erg greep: *God is mens geworden en niet andersom*. Jij hoeft geen god te zijn. Je hoeft niet alles waar te maken. Dat gaat God doen. En daar mag jij aan meewerken, zeker. Maar wees ook mild als anderen niet meekomen. Wees geduldig als het niet snel genoeg gaat naar je zin. En leg het steeds weer in handen van God.

We kunnen niet zonder irritante actiegerichte idealisten. Het is een taal die schuurt en confronteert. Laten we de idealisten koesteren en biddend om ze heen staan. Ze zijn aan ons gegeven om ons de spiegel van Jezus voor te houden. En geven ons hoop dat deze wereld echt beter kan.

Amen